

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Кж1-283/23
09.05.2023. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија: Радомана Спарифа, председника већа, Злате Несторовић и Милене Петровић, чланова већа, са записничарем Весном Митревском, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела уцена у покушају из члана 215 став 2 у вези става 1 Кривичног законика у вези члана 30 Кривичног законика, одлучујући о жалбама Основног јавног тужиоца у Великом Градишту и браниоца окривљеног, адвоката Данице Шуловић Живковић из Великог Градишта, изјављеној против пресуде Основног суда у Великом Градишту К. 132/2020 од 24.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 09.05.2023. године, једногласно је донео

П Р Е С У Д У

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване, жалбе Основног јавног тужиоца у Великом Градишту и браниоца окривљеног АА, адвоката Данице Шуловић Живковић, и пресуда Основног суда у Великом Градишту К. 132/2020 од 24.11.2022. године, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великом Градишту К. 132/2020 од 24.11.2022. године, окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело уцена у покушају из члана 215 став 1 Кривичног законика (КЗ) у вези члана 30 КЗ, за које му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године и истовремено одређено да се иста неће извршити под условом да окривљени у року од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да плати суду на име паушала износ од 20.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, као и оштећеном трошкове кривичног поступка у висини која ће бити одређена посебним решењем. Оштећени ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Против наведене пресуде, жалбе су изјавили:

- Основни јавни тужилац у Великом Градишту, због повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Крагујевцу преиначи побијану пресуду, тако што ће окривљеног огласити кривим да је извршио

кривично дело уцена у покушају из члана 215 став 2 у вези става 1 у вези члана 30 КЗ, и осудити га на казну затвора, и

- бранилац окривљеног, адвокат Даница Шуловић Живковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињенично стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Крагујевцу усвоји жалбу, укине побијану пресуду и упути предмет првостепеном суду на поновно суђење, или исту преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Апелациони јавни тужилац у Крагујевцу је у свом поднеску КТЖ-304/23 од 04.05.2023. године, предложио да Апелациони суд усвоји жалбу Основног јавног тужиоца у Великом Градишту, преиначи побијану пресуду у делу правне квалификације и одлуке о кривичној санкцији, тако што ће окривљеног огласити кривим за кривично дело уцена у покушају из члана 215 став 2 у вези става 1 у вези члана 30 КЗ и осудити на казну затвора и пресуду у непреиначеном делу потврдити, а жалбу браниоца окривљеног одбити као неосновану.

Апелациони суд у Крагујевцу је у седници већа одржаној у смислу одредбе члана 511 став 1 Законика о кривичном поступку (ЗКП), размотрио списе предмета заједно са побијаном пресудом, коју је испитао у смислу одредбе члана 451 став 1 ЗКП, у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутих у изјављеним жалбама, па је по оцени навода и предлога жалби и предлога Апелационог јавног тужиоца из наведеног поднеска, нашао:

Жалбе су неосноване.

У жалби браниоца окривљеног се наводи да постоји битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 11 ЗКП и став 2 тачка 2 ЗКП и истиче да је изрека пресуде нејасна и неразумљива, противречна сама себи и разлосима пресуде, у делу где се наводи да је окривљени покушао да принуди оштећеног да му уплати тачно неутврђени износ, јер по ставу одбране кривично дело уцена не може постојати када није утврђена вредност противправне имовинске користи, као и да описана претња није конкретизована и озбиљна, да се ни у изреци, ни образложењу не наводи у чему се састоји та претња, а без које нема кривичног дела.

По оцени Апелационог суда, првостепена пресуда није донета уз наведену битну повреду одредаба кривичног поступка, јер је изрека пресуде разумљива и садржи јасан и потпун опис радње извршења из којег произилазе сва законска обележја кривичног дела уцена у покушају за које је окривљени АА оглашен кривим и није противречна сама себи, нити разлосима пресуде из којих се поуздано закључује да је окривљени извршио предметно кривично дело.

Наиме, то што у изреци пресуде није наведена вредност противправне имовинске користи коју је окривљени уценом покушао да изнуди од оштећеног не чини изреку пресуде неразумљивом, из разлога што је суд окривљеног огласио кривим за кривично дело уцена у покушају из члана 215 став 1 КЗ у вези члана 30 КЗ, с обзиром да износ прибављене противправне имовинске користи није битан елемент овог кривичног дела које је остало у покушају, јер је покушај овог кривичног дела могућ само у односу на основни облик из става 1 члана 215 КЗ, утврђивање висине

противправне имовинске користи би било од значаја за оцену евентуално постајања тежег облика овог кривичног дела, али само ако се ради о свршеном делу, што овде није случај.

Претња да ће окривљени на интернет порталу којим управља објавити више текстова у којима ће износити наводне неправилности у раду оштећеног као лекара и председника општине Голубац, по оцени Апелационог суда, супротно жалбеним наводима браниоца окривљеног, представља озбиљну и конкретну, односно квалификовану претњу подобну да принуди оштећеног да нешто учини или не учини на штету своје имовине, у страху да ће окривљени открити нешто што би шкодило неговој части и угледу.

Жалбом браниоца окривљеног се указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 1 ЗКП, истицањем да се пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама овог законика не може заснивати, односно да је суд морао издвојити као незаконит доказ записник о претресању опреме на којој се чувају електронски записи Одсека за оперативну форензику од 20.07.2020. године, из разлога што је претрес мобилних телефона оштећеног и сведока ВВ спроведен по протеклу рока од 8 дана од дана издавања наредбе судије за претходни поступак Кпп. 48/20 која је донета дана 30.06.2020. године, при чему је у наредби погрешно наведен и члан 166 ЗКП који се односи на тајни надзор комуникације. Такође се указује да је суд морао издвојити као незаконит доказ извештај банке Интезе од 03.06.2020. године, јер је прибављен по захтеву полиције, а не јавног тужиоца сходно члану 144 ЗКП, као и извештај о форензичком прегледу лица места сачињен од стране ПУ Пожаревац од 06.12.2019. године, јер је се претресање уређаја за аутоматску обраду података може предузети само на основу наредбе суд.

Апелациони суд жалбене наводе браниоца окривљеног да је побијана пресуда донета уз постојање наведених битних повреда одредаба кривичног поступка, оцењује као неосноване, јер је по налажењу овог суда записник о претресању опреме на којој се чувају електронски записи Одсека за оперативну форензику од 20.07.2020. године није незаконит доказ, с обзиром да претрес није спроведен по наредби Кппр. 48/20 од 30.06.2020. године, него по наредби Кппр. 57/2020. године од 20.07.2020. године, дакле у оквиру законског рока од 8 дана од дана издавања ове наредбе. Стоји чињеница коју истиче бранилац окривљеног да је погрешно наведен члан 166 ЗКП у наредби судије за претходни поступак, који се односи на тајни надзор комуникације, али из садржине како захтева за доношење наредбе о претресању уређаја за аутоматску обраду података, тако и саме наредбе судије за претходни поступак, произилази да се ради о доказној радњи претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме из члана 152 став 3 ЗКП. Неосновано се указује да је суд морао издвојити као незаконит доказ извештај банке Интезе од 03.06.2020. године, будући да је полиција прибавила наведени извештај, након што је примила захтев јавног тужиоца за прикупљање потребних обавештења дана 23.01.2020. године.

Такође, извештај о форензичком прегледу лица места сачињен од стране ПУ Пожаревац од 06.12.2019. године по оцени Апелационог суда није незаконит доказ, јер одредба члана 152 став 3 ЗКП која захтева наредбу суда за претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме није повређена, с обзиром на то да у конкретном случају није вршен претрес, већ увиђај садржине са мобилног телефона сведока ВВ, који је исти омогућио службеним лицима полиције у циљу заштите интереса оштећеног, а којима је поткрепио своје усмене тврдње везано за радње извршења

кривичног дела окривљеног у предметном догађају, при чему фотографисане поруке преко апликације „Viber“ представљају само један од доказа које је суд заједно са осталим доказима ценио по слободном судијском уверењу.

Побијајући првостепену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, жалбом браниоца окривљеног се указује да ниједним доказом није утврђено да је окривљени власник броја телефона, односно да је сведок ВВ са њим комуницирао, јер се име окривљеног у преписци не спомиње. Према ставу одбране, није доказана ни да је окривљени власник интернет сајта ТРК news, а начин изражавања кроз написане поруке не може бити доказ на коме суд може заснивати утврђење чињенице да је управо окривљени пошиљалац порука сведоку ВВ.

По оцени Апелационог суда правилно је првостепени суд сходно одредби члана 419 став 2 ЗКП, на основу савесне оцене сваког доказа појединачно и у вези са осталим доказима, у образложењу побијане пресуде, сходно одредби члана 428 став 8 ЗКП, изнео чињенице које је утврдио у кривичном поступку и из којих разлога их узима као доказане или недоказане, те правилно и потпуно утврдио чињенично стање, а за своју оцену дао детаљне разлоге које у свему прихвата и овај суд и на исте упућује.

Наиме, правилно је првостепени суд нашао да је одбрана окривљеног демантована доказима изведеним на главном претресу, а посебно исказим оштећеног ББ и сведока ВВ, при чему је чињеницу да је управо окривљени власник интернет портала ТРК news потврдио је и сведок ГГ, наводећи да му се окривљени представио као уредник тог портала и у том својству му тражио информације ради писања на поменутом порталу. Из међусобно сагласних исказа оштећеног и сведока ВВ произлази да је окривљени најпре у разговору са оштећеним, а потом и посредство сведока ВВ, од оштећеног покушао да изнуди новац, најпре 10.000 евра а потом и мање износе, претењом да ће на свом порталу објавити текстове који ће шкодити части и угледу окривљеног, изношењем навода који се односе на неправилности у раду оштећеног као лекара и председника општине Голубац, као и његових сарадника.

Жалбом браниоца се указује на повреду кривичног закона из члана 439 тачка 1 ЗКП, уз образложење да изрека побијане првостепене пресуде не садржи све законске елементе кривичног дела прописане чланом 14 КЗ, јер у изреци нема законског описа умишљаја, нити се суд у образложењу бавио овим битним законским елементом бића кривичног дела.

Предметно кривично дело уцена из члана 215 КЗ представља кривично дело са субјективним бићем, код кога намера представља његово битно обележје, из ког разлога у чињенични опис овог кривичног дела није неопходно унети законски опис директног умишљаја, са којим је једино могуће извршити предметно кривично дело, јер намера не може постојати без директног умишљаја као облика кривице, због чега није било нужно формално навести законски текст директног умишљаја, јер чињенични опис предметног кривичног дела дат у оптужном акту садржи све чињенице и околности које чине битна законска обележја кривичног дела уцена из члана 215 став 1 КЗ, за које је окривљени оптужен, а затим првостепено осуђен. Такође супротно жалбеним наводима браниоца окривљеног, првостепени суд је дао јасан приказ и образложење свих субјективних законских елемената предметног дела на страни 13. побијане пресуде, које као правилне прихвата и овај суд.

Жалбом јавног тужиоца првостепена пресуда се побија указивањем да је кривични закон повређен у корист окривљеног, будући да је оглашен кривим за кривично дело уцена у покушају из члана 215 став 1 у вези члана 30 КЗ, а не кривично дело уцена у покушају из члана 215 став 2 у вези става 1 у вези члана 30 КЗ, како му је то стављено на терет. По оставу јавног тужиоца овакав закључак првостепеног суда није правилан, из разлога што је окривљени најпре захтева новчани износ од 10.000 евра, потом и износ од 5.000 евра, из чега произилази да је његова намера била да прибави противправну имовинску корист у износу наведеном у оптужном акту.

Одредбом члана 215 став 1 КЗ је прописано да ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист запрети другом да ће против њега или њему блиског лица открити нешто што би њиховој части или угледу шкодило и тиме га принуди да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине, казниће се затвором од шест месеци до пет година, док је одредбом става 2 истог члана прописано да ако је делом из става 1 овог члана прибављена имовинска корист у износу који прелази четрестопедесет хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

Сходно цитираној одредби, по оцени Апелационог суда, покушај квалификованих облика кривичног дела уцена из члана 215 став 2 или 3 КЗ није могућ, ако није остварена тим ставовима, прописана висина имовинске користи, односно у конкретном случају имовинска корист није остварена у износу прописаном одредбом члана 215 став 2 КЗ, па неће постојати покушај овог облика кривичног дела, обзиром да постигнута имовинска корист не представља последицу, већ квалификаторну околност дела, па ако није постигнута, нема ни тог кривичног дела, јер је у ставу два наведен свршен глагол „ако је прибављена имовинска корист у износу који прелази четрестопедесет хиљада динара“, због чега су жалбени наводи јавног тужиоца оцењени као неосновани.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио кривични закон када је нашао да су у радњама окривљеног АА садржана сва битна, како субјективна тако и објективна обележја, кривичног дела уцена у покушају из члана 215 став 1 КЗ у вези члана 30 КЗ, па су стога оцењени као неосновани супротни жалбени наводи браниоца окривљеног и јавног тужиоца којима се првостепена пресуда побија због повреде кривичног закона.

Испитујући одлуку о кривичној санкцији која се побија жалбом јавног тужиоца и браниоца окривљеног, Апелациони суд налази да је првостепени суд у смислу одредбе члана 54 КЗ, правилно ценио све околности од утицаја да казна буде већа или мања, па је од олакшавајућих околности ценио да је окривљени породичан човек, отац двоје малолетне деце и да раније није осуђиван, док отежавајућих околности није било, па је правилно окривљеном утврдио казну затвора у трајању од 1 (једне) године са временом проверавања у трајању од 2 (две) године. Овако изречена условна осуда је и по оцени Апелационог суда адекватна тежини извршеног кривичног дела и степену кривице окривљеног, будући да се и мером упозорења уз претњу казне у свему може остварити сврха условне осуде прописана одредбом члана 64 КЗ, у оквиру опште сврхе прописивања и изрицања кривичних санкција прописане одредбом члана 4 КЗ.

Имајући у виду наведено, односно да је првостепени суд правилно утврдио и ценио све околности прописане одредбом члана 54 став 1 КЗ, неосновани су

жалбени наводи браниоца окривљеног којима указује да је кривична санкција престога понављајући олакшавајуће околности које је суд већ ценио, као и жалбени наводи јавног тужиоци којима се указује да се условном осудом не може постићи општа сврха прописивања и изрицања кривичних санкција, већ једино казном затвора.

Из изнетих разлога, а на основу одредбе члана 457 ЗКП, Апелациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар,
Весна Митревска, с.р.**

**Председник већа – судија,
Радоман Спарић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Весна Алексић**